

Professorsinstallation Albert Westergren

Mat, Måltid och Hälsa

Jag föddes 1967 i Åhus och utbildade mig till undersköterska (1984) och sedan till sjuksköterska i Kristianstad (1989). Med en mormor och mamma som blev sjuksköterskor (1911 i Kristianstad respektive 1949 i Jönköping) var det inte oväntat att även jag blev det. Redan under min utbildning närdes intresset för nutrition (näringlära). I det kliniska arbetet på medicinkliniken hade jag nutrition som ansvarsområde och kom särskilt att arbeta med patienter som hade dysfagi (svårigheter att svälja). Efter hospitering hos en specialist i USA tog jag initiativet till ett team för utredning och behandling av patienter med dysfagi, vilket med tiden drev mig till att vilja börja forska. Jag blev doktorand 1997 och doktor i medicinsk vetenskap 2001. Därefter följde några år med fortsatt forskning vid Lunds Universitet samt forskning och vårdutveckling på Centralsjukhuset i Kristianstad (CSK). Jag startade upp och samordnade Nätverket för Ätande och Näring i Nordöstra Skåne (NÄVER) (2002-2008) och var ordförande för FoU-kommittén på CSK (2005-2008). Jag blev docent i vårdvetenskap vid Lunds Universitet 2006. Med en forskarassistenttjänst från Vetenskapsrådet (2008-2012) återvände jag till Högskolan Kristianstad där jag i november 2009 fick tjänst som professor i Omvårdnad. Fritidsintressen är löpning och att måla tavlor. Jag är gift med Barbro och har fyra barn: Jakob, Fanny, Linnea och Johan. En bra balans mellan fritid, familj och forskning är ett måste för välbefinnandet.

Fokus för min forskning är svårigheter att äta och felnäring, inbegripet både undernäring och övervikt, hos äldre personer, särskilt personer med stroke. Kopplingar mellan ätproblem, undernäring, måltidsassistans, vårdtider och behov av fortsatt hjälp i särskilt boende har kartlagts. Studierna har genomförts både på sjukhus och i särskilda boenden och nu på senare tid även hos äldre i ordinärt boende. Jag har utvecklat bedömningsunderlag för ätproblem vilket kommit att översättas till många språk. Som forskargrupsledare för "Klinisk Patientnära Forskning – med Studentmedverkan i Fokus" har jag tillsammans med kliniska adjunkter och studenter genomfört omfattande kartläggningar av bl.a. ätproblem, näringstillstånd och vilka åtgärder vårdtagarna fått för att avhjälpa problemen. Studier har även genomförts enligt samma metodik på Island och i Saudi Arabien.

I en studie genomfördes kartläggningar av ät- och näringsproblem på samtliga särskilda boenden i Nordöstra Skånes sex kommuner åren 2005, 2007 och 2009. I två kommuner genomfördes studiecirklar för personalen på temat "Ätande och Näring". I en annan kommun förankrades och infördes ett policydokument för att upptäcka och hantera undernäring. Genom studiecirkelarna förbättrades precisionen i de åtgärder som sattes in för vårdtagare med risk för undernäring på kort sikt. En mer långsiktig förbättring åstadkoms i kommunen som implementerat policydokumentet. En kombination av studiecirklar och policydokument ger sannolikt bäst effekter. En modell som utvecklats av Kitson och kollegor kan hjälpa till att förklara varför interventionen med studiecirklar var lyckosam. Modellen förklaras med hjälp av formeln $SI = f(E, C, F)$. En lyckosam intervention (SI, Successful Intervention) är en funktion (f) av evidens (E, bevis, kunskap, erfarenhet), kontext (C, sammanhang) och av möjliggörare (F, Facilitators).

Även fortsättningsvis kommer jag att involvera studenter som medarbetare i forskningsprojekt och arbeta i nära samverkan med omgivande samhället. "Att få andra att växa" är den allra viktigaste uppgiften jag har som professor.

Albert Westergren
Professorsinstallation
Kristianstad, 2010-06-03